

prima instanță: E. Galușceac
(Judecătoria Botanica mun. Chișinău)
instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-1787/16

DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadî, Iurie Bejenaru
Ion Druță, Maria Ghervas

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Stînca Gheorghe,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Pelin Oleg împotriva lui Stînca Gheorghe, intervenient accesoriu Președintele Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/142, Jacot Vitalie, cu privire la înlăturarea ușii neautorizate și instalarea acesteia conform planului casei avizat de autoritatea de resort, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Stînca Gheorghe și menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 02 septembrie 2014,

c o n s t a t ă

La 10 iunie 2014, Pelin Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Stînca Gheorghe, intervenient accesoriu Președintele Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/142, Jacot Vitalie, cu privire la înlăturarea ușii neautorizate și instalarea acesteia conform planului casei avizat de autoritatea de resort, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că este proprietarul apartamentului nr. 86 din str. Grenoble 257, mun. Chișinău. O perioadă de timp a fost plecat peste hotarele Republicii Moldova și când a revenit, a depistat că pe holul unde se afla ușa de la intrarea în apartamentul său, de către vecinul Stînca Gheorghe, proprietarul apartamentului nr. 85, a fost instalată încă o ușă pentru intrarea în apartamentul ultimului, ceea ce îi creează reclamantului inconveniențe în exercitarea dreptului de proprietate.

Invocă Pelin Oleg că s-a adresat către Pretura sectorului Botanica, care prin răspunsul nr. P-605/11 din 25 august 2011 i-a comunicat că a examinat petiția sa cu ieșire la fața locului și în temeiul art. 24 din Legea privind apărarea împotriva

incendiului nr. 267 din 09 noiembrie 1994, a solicitat lui Stînca Gheorghe ca în termen de 20 zile să elibereze spațiul de uz comun, cu readucerea lui la starea inițială.

Menționează reclamantul că s-a adresat și către Inspecția de Stat în Construcții cu petiție referitor la lucrările neautorizate de reconstrucție efectuate de către Stînca Gheorghe. Potrivit răspunsului Inspecției de Stat în Construcții din 09 septembrie 2011, în urma controlului efectuat s-a stabilit că pîrîtul a executat un gol de ușă la apartamentul nr. 85 din str. Grenoble 257, mun. Chișinău, zidind pe cel precedent în lipsa autorizației de construire, ceea ce contravine prevederilor art. 22 lit. b) din Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 02 februarie 1996. În urma acestor acțiuni, în privința lui Stînca Gheorghe a fost întocmit procesul-verbal nr. 0000205 din 18 august 2011 pe faptul realizării construcției fără autorizație de construire.

Declară Pelin Oleg că necătînd la indicațiile Inspecției de Stat în Construcții și Preturii sect. Botanica, Stînca Gheorghe nu a remediat construcția afectată în urma intervenției neautorizate.

Solicită reclamantul obligarea pîrîtului Stînca Gheorghe de a înlătura ușa neautorizată și a o instala conform planului casei avizat de autoritatea de resort, repararea prejudiciului moral în sumă de 1000 lei cauzat în urma încercărilor de soluționare a litigiului și a disconfortului creat în urma instalării ușii în mod neautorizat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat în sumă de 200 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 02 septembrie 2014, acțiunea a fost admisă integral, a fost obligat Stînca Gheorghe de a înlătura ușa neautorizată la apartamentul nr. 85 situat pe str. Grenoble 257, mun. Chișinău cu readucerea imobilului la starea inițială conform proiectului organului cadastral din 27 noiembrie 2007. A fost încasată de la Stînca Gheorghe în beneficiul lui Pelin Oleg suma de 1000 lei cu titlu de prejudiciu moral, taxa de stat în sumă de 200 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016, a fost respins apelul declarat de către Stînca Gheorghe și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 02 septembrie 2014.

La 28 mai 2016, Stînca Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016 și hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 02 septembrie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, Stînca Gheorghe a invocat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea, pronunțînd hotărâri ilegale și neîntemeiate.

Indică recurentul că atît instanța de fond, cît și cea de apel, nu au demonstrat prin ce i-a fost încălcat dreptul de proprietate al lui Pelin Oleg în urma instalării ușii la apartamentul învecinat. La rîndul său, nici intimatul-reclamant Pelin Oleg nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar demonstra crearea impedimentelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 86 din str. Grenoble 257, mun. Chișinău, or, prin schimbarea locului de amplasare a ușii nu a fost limitat accesul în apartamentul său.

Afirmă Stînca Gheorghe că inițial, în planul casei ușa apartamentului nr. 85, ce-i aparține cu drept de proprietate, era amplasată exact în locul în care dînsul a instalat-o

ulterior. Consideră că Pelin Oleg a contribuit prin mijloace ilegale la schimbarea locului de amplasare a ușii apartamentului nr. 85, fiind interesat de a ocupa coridorul comun pentru a construi o debara, fapt cunoscut din spusele acestuia.

Declară recurentul că intimatul-reclamant Pelin Oleg nu a probat cauzarea prejudiciului moral și nici nu a indicat prin ce acțiuni ale lui Stînca Gheorghe i-au fost pricinuite suferințe fizice și psihice.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016, a fost expediată în adresa reprezentantului recurentului Stînca Gheorghe, avocatul Șevciuc Ștefan, la 28 martie 2016, potrivit scrisorii de însoțire nr. 17500-4 (f.d. 111), și a fost recepționată la 30 martie 2016 (f.d. 119).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Stînca Gheorghe la 28 mai 2016 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 29 iunie 2016, în adresa intimaților Pelin Oleg și președintele ACC nr. 55/142, Jacot Vitalie, a fost expediată copia recursului declarat de către Stînca Gheorghe, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 recursul declarat de către Stînca Gheorghe a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) CPC, prevede că la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii, rezultă că Pelin Oleg este proprietarul apartamentului nr. 86 din str. Grenoble 257, mun. Chișinău, iar lui Stînca Gheorghe îi aparține cu drept de proprietate apartamentul nr. 85.

Potrivit extrasului din planul casei amplasate pe str. Grenoble 257, mun. Chișinău, Stînca Gheorghe a schimbat locul de amplasare a ușii apartamentului nr. 85, instalînd-o în apropierea ușii apartamentului nr. 86 (f.d. 38-40).

Conform răspunsului Preturii sectorului Botanica nr. P-605/11 din 25 august 2011 la petiția lui Pelin Oleg, în temeiul art. 24 din Legea privind apărarea împotriva

incendiului nr. 267 din 09 noiembrie 1994, Stînca Gheorghe a fost obligat ca în termen de 20 zile să elibereze spațiul de uz comun și să-l readucă la starea inițială.

Pelin Oleg s-a adresat și către Inspekția de Stat în Construcții cu petiție referitor la lucrările neautorizate de reconstrucție efectuate de către Stînca Gheorghe și potrivit răspunsului din 09 septembrie 2011, în urma controlului efectuat de către Inspekția de Stat în Construcții s-a stabilit că Stînca Gheorghe a executat un gol de ușă la apartamentul nr. 85 din str. Grenoble 257, mun. Chișinău, zidind pe cel precedent în lipsa autorizației de construire, ceea ce contravine prevederilor art. 22 lit. b) din Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 02 februarie 1996. În urma acestor acțiuni, în privința lui Stînca Gheorghe a fost întocmit procesul-verbal nr. 0000205 din 18 august 2011 pe faptul realizării construcției fără autorizație de construire.

Ca urmare a neîndeplinirii de către Stînca Gheorghe a indicațiilor stabilite de către organele competente, la 10 iunie 2014 Pelin Oleg s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, solicitînd înlăturarea ușii neautorizate și instalarea acesteia conform planului casei avizat de autoritatea de resort, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 02 septembrie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016, acțiunea a fost admisă integral, a fost obligat Stînca Gheorghe de a înlătura ușa neautorizată la apartamentul nr. 85 situat pe str. Grenoble 257, mun. Chișinău cu readucerea imobilului la starea inițială conform proiectului organului cadastral din 27 noiembrie 2007. A fost încasată de la Stînca Gheorghe în beneficiul lui Pelin Oleg suma de 1000 lei cu titlu de prejudiciu moral, taxa de stat în sumă de 200 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

Se reține, că atît prima instanță, cît și cea de apel, au indicat în motivarea concluziilor sale că Stînca Gheorghe a intervenit în planul casei avizat de autoritatea de resort, aducînd astfel atingere drepturilor vecinului Pelin Oleg, creîndu-i inconveniențe la folosirea bunului ce-i aparține cu drept de proprietate, și anume apartamentul nr. 86 din str. Grenoble 257, mun. Chișinău. Din acest considerent, instanțele ierarhic inferioare au conchis că Pelin Oleg este în drept de a cere înlăturarea ușii neautorizate și instalarea ei conform planului casei.

Cercetînd materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că atît intimatul-reclamant Pelin Oleg în cererea de chemare în judecată, cît și instanțele ierarhic inferioare, nu au indicat prin ce a fost încălcat dreptul de proprietate al intimatului-reclamant asupra apartamentului său, și anume care sunt impedimentele create în urma schimbării locului de amplasare a ușii de către Stînca Gheorghe. Or, simpla specificare a intervenirii în planul casei avizat de autoritatea de resort, nu demonstrează crearea lui Pelin Oleg a impedimentelor în exercitarea dreptului de folosință și dispoziție asupra bunului imobil.

De asemenea, nu se indică concret în ce constă încălcarea Legii privind apărarea împotriva incendiilor nr. 267 din 09 noiembrie 1994, menționată în răspunsul Preturii sect. Botanica nr. P-605/11 din 25 august 2011, la care se face referire atît în hotărîrea primei instanțe, cît și în decizia Curții de Apel Chișinău, or, art. 24 al acestei Legi, invocat în înscrisul dat reglementează la general drepturile organelor supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor.

Afară de aceasta, instanța de recurs constată că Judecătoria Botanica mun. Chișinău în motivarea concluziei privind admiterea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, a invocat doar că Pelin Oleg este în drept să solicite repararea acestui prejudiciu, făcându-se referire la prevederile art. 1422 Cod civil. La examinarea pricinii în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău nu a înlăturat acest neajuns și nu s-a expus prin care fapte ce atentează la drepturile personale ale lui Pelin Oleg i-au fost cauzate suferințe psihice sau fizice și nici în baza cărei norme legale a fost dispusă repararea prejudiciului moral, în art. 1422 Cod civil menționându-se expres că prejudiciul moral se repară în cazurile prevăzute de legislație.

Se reține că în cererea de apel, Stînca Gheorghe a solicitat repunerea în termenul de depunere a acesteia, pe motiv că nu a cunoscut despre emiterea hotărârii Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 02 septembrie 2014, dat fiind faptul că nu a fost citat legal pentru ședințele de judecată ale instanței de fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, a fost admisă cererea și repus în termen apelul declarat de către Stînca Gheorghe împotriva hotărârii Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 02 septembrie 2014. În motivarea concluziei sale, Curtea de Apel Chișinău a menționat că apelantul-pîrît nu a participat la examinarea pricinii în instanța de fond, fiind dispusă citarea publică a acestuia, însă în textul citației a fost indicat doar numele și prenumele persoanei, date pe care le consideră insuficiente.

Totodată, în decizia din 15 martie 2016, instanța de apel a indicat că nu poate fi reținut argumentul recurentului-apelant Stînca Gheorghe precum că nu a fost citat legal de către prima instanță, deoarece nu a fost cunoscut locul de aflare al pîrîtilui și reclamantul a dat asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, Judecătoria Botanica mun. Chișinău a dispus citarea publică a lui Stînca Gheorghe, ce se consideră citare legală.

În circumstanțele relevate, instanța de recurs constată că decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016 este contradictorie și contravine circumstanțelor pricinii și probelor administrate în cadrul acesteia.

Se reiterează că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivate. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Potrivit unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz c. Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării

justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei), ceea ce la cazul prezentei spețe este lipsă.

Însă, la caz, Curtea de Apel Chișinău, pronunțând decizia din 15 martie 2016, a omis să satisfacă standardele procedurale relevante referitoare la conținutul actului judecătoresc, examinând pricina cu încălcarea normelor de drept procedural.

Ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta respectivele omisiuni de procedură și reiterând inexistența temeiurilor legale pentru a remite pricina spre rejudecare în instanța de fond (art.432 alin. (3) lit. d) și f) CPC), instanța de recurs consideră necesar de a casa decizia Curții de Apel Chișinău și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiuni care nu pot fi corectate de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și având în vedere lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Stînca Gheorghe, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016 și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Stînca Gheorghe.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Pelin Oleg împotriva lui Stînca Gheorghe, intervenient accesoriu Președintele Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 55/142, Jacot Vitalie, cu privire la înlăturarea ușii neautorizate și instalarea acesteia conform planului casei avizat de autoritatea de resort, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Maria Ghervas